UZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O`RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

Musika kafedrasi

"Tasdiqlayman"
UrDU o'quv ishlar prorektori:
____________dots. Qalandarov B.S.
"____"____________2007 y.

«Uzbek bastakorlari ijodi»

(TOF) fan dasturi

Bilim soxasi: 100000 - Ta'lim

Ta'lim soxasi: 140000- ukituvchilarni tayyorlash va pedagogika fani

Bakalavriyat yunalishi 5141000 - Musikiy ta'lim

Urganch 2007

TUZUVCHILAR: Jumaniyozov X

TAKRIZCHILAR: Boltaeva G
Raximov B

Mazkur dastur Pedagogika fakulteti musika kafedrasining _____ yigilishida muxokama kilindi Kaydnoma № ____

Kafedra mudiri: Raximov B.

UrDU pedagogika fakulteti ilmiy kengashining 2007 «   »____ sonli kaydnomasi bilan tasdikka tavsiya etilgan.

Fakultet dekani: P.F.D. Ruziev E.I.

KIRISH.

O`zbek musika san’ati asrlar osha o`zbek xalqi tomonidan uluғ ma’naviy qdriyat sifatida ardoqlanib kelingan. O`zbek musiqa san’ati yillar osha ogzaki uslubda shakllanib, rivojlanib kelgan; xalk orasidan ajoyib bastakorlar, ijrochilar etishib chikkan. O`zbek musiqa ijodkorligi asosan bastakorlik uslubida shakllanib kelgan. Xozirgi davrga kelib esa o`zbek musiqa san’atida Evropa musiqa nazariyasiga asoslangan kompozitorlik uslubi ham keng rivojlandi va bu uslubda o`zbek kompozitorlari ham kўplab musiqa durdonalarini yaratmokdalar. Kompozitorlarning asosiy ijod manbai bu xalk musiqasidir. O`zbek bastakor va kompozitorlari ana shu cheksiz manbadan foydalanib, musiqa san’atining turli janrlarida yangidan-yangi musiqa durdonalarini yaratmokdalar.

«O`zbek bastakorlari ijodi» fanining asosiy maqsadi – o`zbek bastakorlarining o`zbek musiqa madaniyati rivojidagi muxim va katta rolini kўrsatib berish, talabalarga o`zbek bastakorlari hayoti va ijodi hakida batafsil va atroflicha bilim berishdir. O`zbekistonda bastakorlik an’analari juda qadim – qadim davrlarga borib taqaladi. Xalqimizninig ўlmas musiqa merosiga aylangan maqomlar, dostonlar va boshqa musiqa namunalari bastakorlar tomonidan yaratilib, “ustoz-shogird” an’analarida asrlardan-asrlarga ўtib, sayqallanib kelgan. XX asrning 20 yillaridan O`zbekistonga evropacha nota yozuvi kirib kelgandan keyin mamlakatimizda konservatoriya, musiqa bilim yurtlari va musiqa maktablari ochilib, yukori malakali ijrochilar, kompozitorlar etishib chiqa boshladilar. Kompozitorlarning keksa avlod vakillaridan M. Ashrafiy, M. Burxonov, S. YUdakov, D. Zokirov, T. Jalilov YU. Rajabiy, F. Sodikovlar, keyingi avlod vakillaridan R. Abdullaev, M. Bofoev, M.Tojiev U. Musaev va boshqalar o`zbek musiqa san’ati donғini olamga tanitishda ўzlarining munosib hissalarini qўshdilar

«O`zbek bastakorlari ijodi» ўquv fanining vazifasi talabalarni ularning kundalik ўquv, amaliyot va ish faoliyatlarida bilishlari zarur bўlgan o`zbek bastakorlari hayoti va ijodlari bilan tanishtirishdir. CHunki talabalar yakka mashғulotlar va boshqa darslar jarayonida o`zbek va chet el kompozitorlarining asarlarini ijro qiladilar, ular asarlariga annotatsiya yozib, tahlil kiladilar. Bundan tashqari talabalar mustaqil ta’lim darslarida o`zbek bastakorlari ijodi ustida ham izlanishlar olib boradilar

MA’RUZA MASHGULOTLARI MAZMUNI

O`zbek bastakorlari uyushmasi ish faoliyati tarixi.

O`zbekiston bastakorlar uyushmasining 1938-50 yillar ish faoliyati. O`zbekiston bastakorlar uyushmasining 1950-60 yillar ish faoliyati. O`zbekiston bastakorlar uyushmasining 1960-70 yillar ish faoliyati. O`zbekiston bastakorlar uyushmasining 1970-80 yillar ish faoliyati . O`zbekiston bastakorlar uyushmasining 1980-90 yillar ish faoliyati.O`zbekiston bastakorlar uyushmasining 1990-2000 yillar ish faoliyati.

Bastakor M Xarratov hayoti va ijodi, yoshlik va talabalik yillari. uning 1920-35 yillar ish va ijodiy faoliyati. 1935-40 yillar ish va ijodiy faoliyati. U yaratgan kuy va qўshiqlar.

Bastakor SH. Ramazonov hayoti va ijodi. Kompozitorniing bolalik va talabalik yillari. qўshiq va vokal-simfonik ijodi. fortepiano ijodi. simfoniya ijodi. musiqali drama ijodi.

Bastakor M. Nasimov hayoti va ijodi. bolalik va talabalik yillari, vokal ijodi, fortepiano ijodi, opera va balet ijodi,. simfoniya ijodi, musiqali drama ijodi.

Bastakor F. Sodiqov hayoti va ijodi. yoshlik va talabalik yillari, qўshiq ijodi ijodi, musiqali drama ijodi.

Bastakor A. Otajonov hayoti va ijodi. yoshlik va talabalik yillari. Kompozitorning vokal ijodi. Kompozitorning fortepiano ijodi. Kompozitorning opera ijodi. Kompozitorning simfonik ijodi. Kompozitorning musiqali drama ijodi.

Bastakor S . Boboev, hayoti va ijodi. Kompozitorning yoshlik va talaba-lik yillari. Sobir Boboevning vokal ijodi. Sobir Boboevning fortepiano ijodi. Kompozitorning opera ijodi. Sobir Boboevning musiqali drama ijodi.

Bastakor S. Xaitboev hayoti va ijodi. Kompozitorning yoshlik va talabalik yillari. Kompozitorning vokal ijodi. Kompozitorning opera va balet ijodi. Kompozitorning musiqali drama ijodi.

Bastakor M.YUsupov hayoti va ijodi. Kompozitorning yoshlik va talabalik yillari. Kompozitorning vokal ijodi. Kompozitorning fortepiano ijodi. Kompozitorning opera va balet ijodi. Kompozitorning simfoniya ijodi. Kompozitorning musiqali drama ijodi.

Bastakor YU. Rajabiy hayoti va ijodi. Bastakorning yoshlik va va talabalik yillari. Bastakor YU. Rajabiy ta’lim olgan ustozlari. Bastakorning 1923-1939 yillar ish va ijodiy faoliyati. Bastakor YU. Rajabiy kuy bastalagan musiqali dramalar.

Bastakor M. Burhonov hayoti va ijodi. Kompozitorning yoshlik va talabalik yillari. Mutal Burhonovning vokal - simfonik ijodi. Mutal Burhonovning vokal-xoreografik ijodi. Mutal Burhonovning vokal ijodi. Mutal Burhonovning kino va musiqali drama sohasidagi ijodi. Mutal Burhonovning xor ijodi

Bastakor Ik. Akbarov hayoti va ijodi. Kompozitorning yoshlik va talabalik yillari. Kompozitorning vokal va vokal - simfonik ijodi.. Kompozitorning opera va balet ijodi. I.Akbarovning musiqali drama ijodi.

Bastakor X. Izomov hayoti va ijodi. Kompozitorning yoshlik va talabalik yillari. Kompozitorning vokal vokal- simfonik ijodi. musiqali drama ijodi.

Bastakor T.Jalilov hayoti va ijodi Bastakorning yoshlik va talabalik yillari, qÿshiq ijodi. Bastakor musiqa bastalagan dramalar, opera san'atiga qÿshgan hissasi.

Bastakor M.Ashrafiy hayoti va ijodi. Kompozitorning bolalik va talabalik yillari, vokal ijodi, fortepiano ijodi, opera va balet ijodi, simfoniya ijodi. musiqali drama ijodi.

Bastakor S. YUdakov hayoti va ijodi. Kompozitorning yoshlik va talabalik yillari. Kompozitorning vokal ijodi. ijodi. Kompozitor opera va balet ijodi. vokal – simfonik ijodi, kino va musiqali drama sohasidagi ijodi.

Amaliy mashgulotlar mazmuni

O`zbek bastakorlari yaratgan asarlardan tinglash

Bastakor M. Xarratov yaratgan «Yigitlar» «Oq oltin», «Davron bizniki» kabi va boshqa qÿshiqlari bilan tanishish.

Bastakor M. Nasimovning «Dilbarim» vokal- simfonik syuitasini ting lash va taxlil kilish.

Bastakor F. Sodiqovning turli musiqa janrlarida yaratgan asarlari bilan tanishish.

Bastakor A Otajonov yaratgan «Sumalak okshomi» vokal-xoreografik syuitasini tinglash va taxlil kilish.

Bastakor S. Boboev yaratgan asarlarni tinglash va taxlil kilish.

Bastakor S. Xaitboevning musiqali drama va qushiq janrida yaratgan asarlari bilan tanishish va tinglash. (O`zbekiston gullari, Sÿzim aytaman, qÿshiqlari «Sÿngi xon» musiqali dramasi, «Qudalar» musiqali komediyasi)

Bastakor M .YUsupovning opera, musiqali drama va qushiq janrida yaratgan asarlari bilan tanishish va tinglash. («Gulsanam», «Aliqambar» mus. dramalari va « Xorazm qushiғi» operasi).

Bastakor YU. Rajabiy yaratgan musiqa asarlari bilan tanishish va tinglash.

Bastakor M.Burxonov yaratgan asarlar bilan tanishish va tinglash

Bastakor I.Akbarov yaratgan musiqa asarlari bilan tanishish va tinglash

Bastakor X. Izomov yaratgan musiqa asarlari bilan tanishish va tinglash.Bastakorlar T. Jalilov. M.Ashrafiy, S. YUdakovlarning qushiq,opera,Simfoniya, balet va boshqa janrlarda yaratgan musiqa asarlari bilan tanishish va tinglash.

Mustaqil ish

Darslik va o`quv qo`llanmalarining (ularning to`la ta'minlanganligi taqdirda) mavzularini o`rganish. Tarqatma materiallar bo`yicha ma'ruza qismlarini

o`zlashtirish. O`qitish va nazorat qilishning avtomatlashtirilgan tizimlari bilan ishlash. Fanning mavzulari ustida ishlash.

«Uzbek bavtakorlari ijodi» fanidan nazariy va amaliy mashg`ulotlar ¢tish davomida talabalarni ijodiy jarayonga y¢naltirish, ularni tahlil qilish, mustaqil ishlashga ¢rgatish, mashqlar bajarish. Badiiy asarlarni estetik-g`oyaviy jihatdan tahlil qilish, adabiy jarayonni kuzatib borish. Malakaviy amaliyotni o`tish chog`ida yangi texnika, jihozlar, keng ko`lamli ilmiy ish olib borishga qulay jarayonlar va texnologiyalarni o`rganish. Talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog`liq holda fanning mavzularini chuqur o`rganish.

ADABIYOTLAR DARSLIK VA O`QUV QO`LLANMALAR RO`YXATI

1.I.A.Karimov «O’zbekistonning uz istiklol va taraqqiyot yuli». uzbekiston.T-1992 yil.

2.A.Karimov O’zbekiston milliy istiqlol, iktisod, siyosatafkura.«uzbekiston» T-1993 yil.

3.O.Matyokubov Maqomat . T-2004 yil.

4.A. Jabborov O`zbek bastakor va musiqashunoslari. Toshkent.2004.

5.A.Jabborov. Musiqiy drama va komediya janrlariu o’zbek kompozitorlarining ijo-diyotida. T-2000 yil.

6.Muzыkalno - entsiklopedicheskiy slovar. Moskva. 1990 g.